

**PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA
Z WYCHOWANIA FIZYCZNEGO I EDUKACJI DLA BEZPIECZEŃSTWA
W ZESPOLE SZKÓŁ IM. JANA KASPROWICZA
W JELCZU – LASKOWICACH**

**I. PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z WYCHOWANIA
FIZYCZNEGO**

Czym kierujemy się i w jaki sposób oceniamy uczniów klas I-IV na lekcjach wychowania fizycznego w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Jelczu- Laskowicach?

ZAŁOŻENIA OGÓLNE

1. *Celem głównym wychowania fizycznego jest zaszczepienie nawyków systematycznego uczestnictwa przez całe życie w różnorodnych formach zajęć ruchowych, poprzez zwiększenie aktywności fizycznej i ruchowej.*
2. *Przy ustalaniu oceny z wychowania fizycznego nauczyciel w szczególności bierze pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki tych zajęć.*
3. *Uczeń może być zwolniony z ćwiczeń (częściowo lub na stałe) przez Dyrektora szkoły po przedłożeniu zwolnienia lekarskiego.*
4. *Uczeń może być zwolniony przez nauczyciela w przypadku chwilowej niedyspozycji.*
5. *Uczeń może być zwolniony z pewnych zadań ruchowych, (z których nie jest oceniany) po przedłożeniu zaświadczenia lekarskiego.*
6. *Uczennice w czasie niedyspozycji powinny być przygotowane do lekcji.*
7. *Jeżeli uczeń nie może uczestniczyć w konkursach sprawnościowych z powodu nieobecności lub nie przygotowania do zajęć jest zobowiązany w ciągu dwóch tygodni (po powrocie do szkoły) uzupełnić braki.*
8. *W przypadku opuszczenia ponad 50% lekcji bez usprawiedliwienia uczeń lub jego rodzice mogą złożyć wniosek o egzamin klasyfikacyjny. Zgodę na egzamin wyraża Rada Pedagogiczna.*
9. *Bieżąca ocena osiągnięć edukacyjnych odbywa się wg skali ocen:*
 - 1- niedostateczny
 - 2- dopuszczający
 - 3- dostateczny
 - 4- dobry
 - 5- bardzo dobry
 - 6- celujący
10. *Ocena jest jawna oraz uzasadniona dla ucznia, jak i dla rodziców.*
11. *Uczniowie są na bieżąco informowani o uzyskiwanych ocenach.*
12. *Nauczyciel wymaga tylko tego czego nauczył.*
13. *Uczeń może poprawić ocenę niedostateczną z zaliczeń cząstkowych, semestralnych w przeciągu dwóch tygodni od momentu jej uzyskania.*
14. *Po upływie dwóch tygodni (czas wyznaczony na poprawę) nie ma możliwości poprawy oceny.*

OCENA CELUJĄCA (cel)

- uczeń posiada umiejętności wykraczające poza program nauczania w danej klasie,
- samodzielnie rozwija własne uzdolnienia,
- osiąga sukcesy w zawodach na szczeblu miejskim,
- systematycznie jest przygotowany do zajęć (strój sportowy),
- jego kultura osobista jest godna naśladowania,
- wyróżnia się inicjatywą i aktywnością podczas lekcji, imprez sportowych, olimpiad, konkursów (pomaga nauczycielowi w częściowym prowadzeniu lekcji, pod jego nadzorem),
- chętnie pomaga w przygotowaniu, przeprowadzeniu i sędziowaniu zawodów, konkursów sportowych na terenie szkoły, propaguje zdrowy styl życia w szkole i w środowisku.

OCENA BARDZO DOBRA (bdb)

- uczeń całkowicie opanował materiał programowy,
- aktywnie i systematycznie uczestniczy w zajęciach,
- systematycznie poprawia swoją sprawność motoryczną lub ma wysoka sprawność motoryczną i utrzymuje ją na stałym poziomie,
- systematycznie rozwija swoje umiejętności sportowe lub ma wysokie umiejętności i utrzymuje na stałym poziomie,
- posiada duży zasób wiadomości z zakresu kultury fizycznej,
- potrafi dokonać samooceny,
- swoją postawą społeczną, zaangażowaniem i stosunkiem do wychowania fizycznego zachęca innych do uczestniczenia w lekcjach.

OCENA DOBRA (db)

- utrzymuje sprawność motoryczną na stałym poziomie,
- mimo dużych możliwości nie wykazuje jeszcze osiągnięć rozwoju sprawności motorycznej i umiejętności sportowych,
- podejmuje próby oceny swojej sprawności,
- opanował w zasadzie materiał programowy,
- ćwiczenia wykonuje prawidłowo, nie dość dokładnie, z małymi błędami technicznymi,
- posiadane wiadomości z zakresu kultury fizycznej, potrafi wykorzystać w praktyce, przy pomocy nauczyciela,
- nie potrzebuje większych bodźców do pracy nad osobistym usprawnieniem, wykazuje stałe i dość dobre postępy w tym zakresie,
- jego postawa społeczna i stosunek do kultury fizycznej nie budzi większych zastrzeżeń

OCENA DOSTATECZNA (dst)

- posiada co najmniej 30 % godzin nieusprawiedliwionych z wychowania fizycznego,
- wykazuje spadek sprawności motorycznej,
- opanował materiał programowy na przeciętnym poziomie,
- ma braki w wymaganych umiejętnościach,
- dysponuje przeciętną sprawnością motoryczną,
- ćwiczenia wykonuje niepewnie, w nieodpowiednim tempie, z większymi błędami technicznymi,
- w jego wiadomościach z zakresu kultury fizycznej są znaczne luki,
- nie potrafi określić poziomu swojej sprawności,
- przejawia pewne braki w zakresie wychowania społecznego, w swojej postawie, stosunku do kultury fizycznej.

OCENA DOPUSZCZAJĄCA (dop)

- uczeń nie zaliczył 50% sprawdzianów wynikających z realizacji programu,
- uczeń nie uczestniczył w 50% zajęć a jego absencja jest nieusprawiedliwiona,
- uczeń nie opanował materiału programowego i ma poważne braki,
- nie jest do ćwiczeń przygotowany (brak stroju),
- obniża się jego sprawność motoryczna,
- wykazuje podstawowe braki w zakresie wymaganych umiejętności,
- nie potrafi określić poziomu swojej sprawności i możliwości jej rozwoju,
- na zajęciach wychowania fizycznego przejawia poważne braki w zakresie wychowania społecznego, ma niechętny stosunek do ćwiczeń.

OCENA NIEDOSTATECZNA (ndst)

- uczeń nie zaliczył 70% sprawdzianów wynikających z realizacji programu,
- uczeń nie uczestniczył co najmniej w 51% zajęć a jego absencja jest nieusprawiedliwiona,
- ma lekceważący stosunek do kultury fizycznej np. notoryczny brak stroju,
- nie przejawia chęci do pracy nad swoją sprawnością fizyczną,
- najprostrze ćwiczenia wykonuje z błędami, nie stara się naprawić tych błędów mimo zachęceń i pomocy ze strony nauczyciela i współwiczących,
- nie potrafi dokonać samokontroli i samooceny swojej niskiej sprawności fizycznej wynikającej z niewiedzy z zakresu kultury fizycznej.

Ocena semestralna lub roczna jest wypadkową ocen za:

1\ sprawdziany z konkurencji lekkoatletycznych (max 6 sprawdzianów w sem.) , gier zespołowych (max 3 sprawdziany w sem.) i gimnastyki (3 sprawdziany w sem.),

2\ aktywność na zajęciach (systematyczność, frekwencja) :

- za czynny udział w kolejnych 10 zajęciach uczeń otrzymuje ocenę **6 (cel)**
- 9 zajęciach uczeń otrzymuje ocenę **5 (bdb)**
- 8 zajęciach uczeń otrzymuje ocenę **4 (dob)**
- 7 zajęciach uczeń otrzymuje ocenę **3 (dost)**
- 6 zajęciach uczeń otrzymuje ocenę **2 (dost)**
- 5 zajęciach uczeń otrzymuje ocenę **1 (ndost)**

3\ udział w zajęciach pozalekcyjnych, klubach sportowych lub zawodach szkolnych
(dodatkowa ocena cząstkowa – co najmniej **5 (bdb)**,

4\ higienę osobistą (każdy uczeń ma obowiązek podczas zajęć być ubrany w białą koszulkę, białe skarpetki i miękkie obuwie zmienne np. tzw. halówki) – uczeń za każdorazowe 5- cio krotne nie przygotowanie się do zajęć pod kątem stroju otrzymuje **1 (ndost)**.

Praca z uczniem uzdolnionym ruchowo i o słabszych predyspozycjach ruchowych

1. Uczniowie uzdolnieni ruchowo kierowani są na zajęcia SKS, reprezentują szkołę w zawodach sportowych.
W niektórych przypadkach nawiązujemy współpracę z klubami sportowymi na terenie powiatu.

2. Uczniowie o słabszych predyspozycjach ruchowych oceniani są zgodnie z WSO (&4 pkt. 2)
- za zaangażowanie w autentycznym uczestniczeniu w zajęciach.
Dlatego też w naszej szkole Zespół Przedmiotowy upowszechnił system „dziesiątek”
umożliwiający każdemu uczniowi otrzymanie wysokich ocen semestralnych i rocznych za
aktywny udział w zajęciach, pomijając ich ogólną sprawność ruchową

Sposób poprawienia śródrocznej oceny niedostatecznej (tzw. „Program naprawczy”)

W przypadku ucznia, który otrzymał ocenę śródroczną niedostateczną zaliczenie I semestru odbywa się poprzez 75% aktywność na zajęciach wychowania fizycznego w II semestrze i zaliczenie zaległych sprawdzianów z I sem. w terminie uzgodnionym z nauczycielem.

*Warunkiem w miarę obiektywnego oceniania ucznia (semestralnie lub rocznie) jest **SYSTEMATYCZNE** odnotowywanie przez nauczyciela w swoim w dzienniczku aktywnego uczestniczenia ucznia w zajęciach.*

PZO opracowano na podstawie:

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ¹⁾

z dnia 10 czerwca 2015 r.

w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych

Na podstawie art. 44zb ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.2)) zarządza się, co następuje:

§ 11. Przy ustalaniu oceny z wychowania fizycznego, zajęć technicznych, plastyki, muzyki i zajęć artystycznych należy przede wszystkim brać pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki tych zajęć, **a w przypadku wychowania fizycznego – także systematyczność udziału ucznia w zajęciach oraz aktywność ucznia w działaniach podejmowanych przez szkołę na rzecz kultury fizycznej.**

§ 14. Ocenianie bieżące z zajęć edukacyjnych ma na celu monitorowanie pracy ucznia oraz przekazywanie uczniowi informacji o jego osiągnięciach edukacyjnych pomagających w uczeniu się, poprzez wskazanie, co uczeń robi dobrze, co i jak wymaga poprawy oraz jak powinien dalej się uczyć.

§ 18. 1. Egzamin poprawkowy przeprowadza się w formie pisemnej i ustnej.

2. Egzamin poprawkowy z plastyki, muzyki, zajęć artystycznych, zajęć technicznych, informatyki, zajęć komputerowych i wychowania fizycznego ma przede wszystkim formę zadań praktycznych.

Przygotował Zespół Nauczycieli Wychowania Fizycznego

II. PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z EDUKACJI DLA BEZPIECZEŃSTWA

Cele kształcenia zgodne z nową podstawą programową

1. Przygotowanie do działania ratowniczego. Uczeń zna zasady prawidłowego działania w przypadku wystąpienia zagrożenia życia i zdrowia

2. Nabycie umiejętności udzielania pierwszej pomocy. Uczeń umie udzielać pierwszej pomocy w nagłych wypadkach. Szczegółowymi celami kształcenia i wychowania są: przekazanie uczniom niezbędnej wiedzy w zakresie przygotowania instytucji państwa do działania w sytuacjach kryzysowych; wyposażenie uczniów w wiedzę i umiejętności niezbędne do skutecznego działania w sytuacji zagrożenia oraz do działań zapobiegawczych; przygotowanie uczniów do udzielania poszkodowanym, możliwej w określonych warunkach, pierwszej pomocy; kształtowanie postaw ochrony życia i zdrowia własnego, a także innych osób; kształtowanie u uczniów postaw gotowości do niesienia pomocy potrzebującym, humanitaryzmu i altruizmu; rozwijanie u uczniów zdolności organizatorskich i komunikacyjnych oraz umiejętności przywódczych.

Proponowane metody pracy z uczniami w ramach zajęć lekcyjnych:

Instruktaż

Pokaz

Ćwiczenia praktyczne

Wykład uczestniczący

Dyskusja

Drama, odgrywanie ról

Burza mózgów

Pytania i odpowiedzi

Sprawne i zrozumiałe dla odbiorcy przedstawienie zasad wykonywania czynności

Zademonstrowanie działania sprzętu, urządzenia AED,

Wykonywanie przez uczniów czynności związanych z tematem lekcji w celu wykształcenia właściwych nawyków, szybkości działania, precyzji, poprzedzone instruktażem i pokazem

Celem oceniania osiągnięć ucznia z edb jest:

- wspieranie działania ucznia i motywowanie go do dalszej pracy
- bieżące informowanie o poziomie osiągnięć edukacyjnych i postępach
- wdrażanie do systematycznej pracy i samokontroli
- pomoc w samodzielnym planowaniu rozwoju ucznia
- dostarczanie rodzicom, wychowawcy i dyrekcji informacji o postępach, trudnościach i uzdolnieniach ucznia

Przy ocenianiu bieżącym, śródrocznym i rocznym stosuje się skalę:

1 – niedostateczny

2- dopuszczający

3 – dostateczny

4 – dobry

5 - bardzo dobry

6 – celujący

Formy sprawdzania wiedzy i umiejętności ucznia, kontrola i ocena osiągnięć uczniów, Systematycznej, planowej kontroli i ocenie podlegają wszystkie formy aktywności uczniów: wypowiedzi; czynności polecane przez nauczyciela; wytwory pracy (albumy tematyczne, mapy, schematy, wykresy, katalogi itp.); odpowiedzi; rozwiązywanie krzyżówek; kartkówki, sprawdziany, testy; aktywność na zajęciach (uczestnictwo w dramie, ćwiczeniach, dyskusji – poprawność działania, logika argumentacji, oryginalność i przydatność proponowanych rozwiązań); zachowanie w trakcie zajęć – obserwacja uczestnicząca (głównie w sferze postaw). A także

- kontrola bieżących wiadomości,
- samodzielna praca ucznia,
- prace w parach,
- bieżąca kontrola prac ucznia, m. in. sprawdzanie prac domowych, wiedzy z ostatnich lekcji,
- ocenie podlegają wypowiedzi ustne, referaty, opowiadanie twórcze i odtwórcze, prezentacja dodatkowych prac (w tym multimedialnych), oraz zajęcia praktyczne - ćwiczenia, symulacje sytuacji wymagających zastosowania odpowiednich do podanych przykładów technik ratunkowych. Nauczyciel ocenia aktywność na lekcji. Za pięć plusów jest ocena 5, za trzy minusy - ocena 1 z aktywności,

Na lekcjach EDB nauczyciel ocenia:

- umiejętności (prowadzenia dyskusji, współpracy w zespole, rozpoznawania sytuacji zagrożenia i udzielenia pierwszej pomocy przedmedycznej – zastosowania w praktyce wiedzy zdobytej podczas zajęć),
- wiedzę,
- aktywność, zaangażowanie i postawę.

Zasady oceniania

- ocenie podlegają różne formy aktywności ucznia,
- każdy uczeń powinien otrzymać w ciągu semestru minimum trzy oceny,
- sprawdziany pisemne i praktyczne powinny być zapowiedziane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem
- w przypadku nieobecności ucznia na sprawdzianie pisemnym, praktycznym zalicza go po ustaleniu terminu z nauczycielem (do dwóch tygodni od daty sprawdzianu)
 - uczeń ma prawo do poprawy oceny niedostatecznej ze sprawdzianu w ciągu 7 dni, również na zajęciach lekcyjnych,
 - uczeń ma obowiązek uzupełnić braki wynikające z absencji w szkole,
- uczeń może korzystać z konsultacji,
- uczeń ma prawo być nieprzygotowanym do lekcji raz w semestrze i zgłasza ten fakt nauczycielowi na początku lekcji (prawo to nie obowiązuje w przypadku zapowiedzianego sprawdzianu lub kartkówki)
 - Uczeń może zgłosić się do odpowiedzi na każdej lekcji.
 - Uczeń zobowiązany jest prowadzić zeszyt przedmiotowy,
- Prace pisemne są omawiane przez nauczyciela podczas lekcji, i są przechowywane przez nauczyciela w szkole. Uczeń i jego rodzice mają prawo wglądu do tych prac w terminie uzgodnionym przez ucznia lub jego rodziców z nauczycielem.
- Ocena prac pisemnych (np. sprawdzianów oraz kartkówek)
- Za nieprzygotowanie ucznia do zajęć polegające na braku materiałów potrzebnych w czasie lekcji (zeszyt przedmiotowy, materiały, które uczniowie mieli przynieść na daną lekcję, przybory szkolne itp.), uczeń otrzymuje „-”; za trzykrotne nieprzygotowanie tego typu uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną,

- Nauczyciel ma prawo zapytać o przyczynę nieprzygotowania. Uczeń ma obowiązek uzupełnienia wszelkich zaległości związanych z nieobecnością;
- Odpisywanie, udostępnianie do odpisywania prac pisemnych (sprawdzianów, zadań domowych, kartkówki), korzystanie z innych form niedozwolonej pomocy jest równoznaczne z otrzymaniem 0 pkt. za daną pracę bez możliwości jej poprawiania.
- Skala ocen zawiera stopnie od 1 do 6 rozszerzone o „+” i „-” 5 (+) to 5 z aktywności, 3(-) to 1 z aktywności .
- W zależności od zdobytych punktów uczniowie otrzymują następujące stopnie:
 - 95% - 100% bardzo dobry
 - 90% - 94% bardzo dobry –
 - 82% - 89% dobry +
 - 75% - 81% dobry
 - 67% - 74% dobry –
 - 59% - 66% dostateczny +
 - 50% - 58% dostateczny
 - 44% - 49% dostateczny –
 - 37% - 43% dopuszczający +
 - 31% - 36% dopuszczający
 - od 0 - 30% niedostateczny

Oczekiwane osiągnięcia absolwenta :

1. Znajomość powszechnej samoobrony i obrony cywilnej, znajomość prawnych i historycznych aspektów zorganizowanej ochrony ludności cywilnej, znajomość instytucjonalnych struktur zarządzania kryzysowego i obrony cywilnej w Polsce
2. Przygotowanie do działania ratowniczego, rozpoznawanie sygnałów alarmowych, znajomość zasad profilaktyki pożarowej oraz postępowania przy gaszeniu zarzewi ognia, znajomość zasad ewakuacji z zagrożonego rejonu oraz praktyczna jej realizacja po ogłoszeniu alarmu, znajomość zasad ochrony ludzi i zwierząt oraz żywności i płodów rolnych przed skażeniami, identyfikacja głównych znaków ewakuacyjnych i ochrony przeciwpożarowej, znajomość algorytmów zachowań ratowniczych i ochronnych w odniesieniu do poszczególnych zagrożeń
3. Nabycie umiejętności udzielania pierwszej pomocy, rozpoznawanie stanów zagrożenia życia i zdrowia, wykonywanie resuscytacji krążeniowo-oddechowej, opatrywanie ran i urazów kończyn, umiejętność podejmowania działań ratowniczych w wypadkach komunikacyjnych, umiejętność wzywania fachowej pomocy, zabezpieczenie ratownika i miejsca zdarzenia, świadomość znaczenia wczesnej defibrylacji dla ratowania życia poszkodowanych,

Wymagania na poszczególne stopnie szkolne:

Ocena celująca

Uczeń powinien wypełnić wymagania takie jak na ocenę bardzo dobrą i ponadto:

1. Wykazywać szczególne zainteresowanie przedmiotem ,
2. Uczestniczyć w konkursach i olimpiadach właściwych dla przedmiotu i uzyskiwać wyróżniające wyniki, godnie reprezentując szkołę. Podejmuje się wykonania zadań dodatkowych (indywidualnie lub w zespole) samodzielnie korzysta ze wskazanych źródeł informacji
3. Inicjuje dyskusję, przedstawia własne (racjonalne) koncepcje rozwiązań, działań, przedsięwzięć, systematycznie wzbogaca swoją wiedzę i umiejętności, dzieli się tym z grupą, odnajduje analogie, wskazuje szanse i zagrożenia określonych rozwiązań , wyraża własny,

krytyczny, twórczy stosunek do omawianych zagadnień, argumentuje w obronie własnych poglądów, posługując się wiedzą pozaprogramową ,
sprawnie korzysta ze wszystkich dostępnych źródeł informacji,
samodzielnie rozwiązuje zadania i problemy postawione przez nauczyciela,
jest aktywny na lekcjach i zajęciach pozalekcyjnych (zawodach, konkursach), bezbłędnie wykonuje czynności ratownicze, koryguje błędy kolegów pełni funkcję : Asystenta nauczyciela, odpowiednio wykorzystuje sprzęt i środki ratownicze, sprawnie wyszukuje w różnych źródłach informacje o sposobach alternatywnego działania (także doraźnego),umie pokierować grupą rówieśników

- zdobył wiedzę znacznie wykraczającą poza zakres materiału programowego
- zdobył pełen zakres wiedzy przewidziany w programie
- sprawnie wykorzystuje wiedzę z różnych przedmiotów do rozwiązywania zadań z zakresu edukacji dla bezpieczeństwa

Ocena bardzo dobra

Uczeń powinien wypełnić wymagania takie jak na ocenę dobrą i ponadto:

1. Mieć bogate wiadomości na poziomie treści dopełniających.
2. Wykazywać zainteresowanie przedmiotem,
3. Umieć samodzielnie poszukiwać informacji w różnych źródłach oraz je selekcjonować.
4. Właściwie interpretować nowe sytuacje i zjawiska, w sposób twórczy rozwiązywać problemy.
5. Kierować się dobrem ogółu przy podejmowaniu decyzji, negocjować stanowisko, osiągać kompromis.
6. Kierować pracą zespołu rówieśników. Uczestniczyć w konkursach i olimpiadach właściwych dla przedmiotu i uzyskiwać wyróżniające wyniki na poziomie szkolnym. umie dobrać potrzebny sprzęt i wykorzystać niektóre środki ratownicze

Ocena dobra

Uczeń powinien:

1. Rozumieć polecenia i instrukcje.
2. Znać omawianą na zajęciach problematykę na poziomie rozszerzonym oraz w sposób logiczny i spójny ją prezentować. Rozumieć omawiane treści i umieć wyjaśnić je innym.
3. Uogólniać i formułować wnioski.
4. Zajmować stanowisko w kwestiach spornych i bronić swoich poglądów na forum klasy.
5. Aktywnie uczestniczyć w zajęciach lekcyjnych.
6. Poprawnie i sprawnie wykonywać ćwiczenia i inne zadania.
7. Umieć poprawnie wykorzystać zdobytą wiedzę w praktyce.
8. Wykazywać zainteresowanie problematyką omawianą na zajęciach
- 10.Systematycznie i starannie prowadzić zeszyt przedmiotowy

Ocena dostateczna

Uczeń powinien:

1. Rozumieć polecenia i instrukcje.
2. Zapamiętać podstawowe wiadomości dla danego działu tematycznego i samodzielnie je prezentować.
3. Rozumieć omawiane zagadnienia.
4. Dokonywać selekcji i porównania poznanych zjawisk.
5. Samodzielnie i poprawnie wykonywać proste ćwiczenia i zadania.
6. Umieć wykorzystać zdobytą wiedzę w praktyce.

7. Aktywnie uczestniczyć w pracach i zadaniach zespołowych. Systematycznie prowadzi zeszyt przedmiotowy i opanował podstawowe elementy programu, pozwalające na podejmowanie w otoczeniu działań ratowniczych i zabezpieczających

Ocena dopuszczająca

Uczeń powinien

1. Częściowo rozumieć polecenia nauczyciela.
2. Zapamiętać wiadomości konieczne do elementarnej orientacji w treściach danego działu tematycznego i przy pomocy nauczyciela je odtworzyć.
3. Poprawnie, przy pomocy nauczyciela, rozpoznawać, nazywać i klasyfikować poznane pojęcia, zjawiska, procesy, dokumenty, postacie życia publicznego itp.
4. Wykonywać samodzielnie lub przy pomocy nauczyciela proste ćwiczenia i polecenia.
5. Współpracować w zespole przy wykonywaniu zadań. Prowadzić zeszyt przedmiotowy. wykazuje braki w wiedzy, ale nie uniemożliwiają one mu dalszej edukacji i mogą zostać usunięte

Ocena niedostateczna

Luki w wiadomościach posiadanych przez ucznia są trudne do uzupełnienia; notorycznie nie przygotowuje się do lekcji; nie rozumie i nie potrafi wykonać prostych zadań nawet przy pomocy nauczyciela; odznacza się brakiem systematyczności i chęci do nauki oraz biernością na lekcji. wykazuje braki w wiedzy, które uniemożliwiają dalszy rozwój w ramach przedmiotu